

Samråd i Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg den 11. maj 2017 vedr. energispareindsatsen

Samrådsspørgsmål O

I Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg har Jens Joel (S) stillet ministeren følgende samrådsspørgsmål O:

Samrådsspørgsmål O:

”I lyset af den nylige suspendering af Energispareordningen på hultursisoleringsområdet, og at ministeren i forbindelse med besvarelse af EFK alm. del – samrådsspm. E den 9. februar 2017 udtalte, at ministeren har kendt til problemer med energiselskabernes energispareindsats, siden første dag han blev minister, bedes ministeren redegøre for, hvad ministeren har gjort for at løse disse problemer eller for at forhindre, at de voksede sig større.”

**Energi-,
Forsynings- og
Klimaministeriet**

Stormgade 2-6
1470 København K

T: +45 3392 2800
E: efkm@efkm.dk

www.efkm.dk

Ministerens svartale:

Det talte ord gælder

Jeg vil gerne starte med at takke for spørgsmålet, som vedrører et emne, jeg er meget optaget af, nemlig energispareindsatsen.

Jeg har som bekendt været i samråd om energispareindsatsen tidligere, tilbage i februar måned. Under det samråd udtalte jeg, at jeg har kendt til problemer med energiselskabernes energispareindsats siden første dag, jeg blev minister. Det er dét udsagn, spørger henviser til i samrådsspørgsmålet.

Efterfølgende er der blevet spurgt en del ind til, hvad jeg mente med det. Derfor er jeg glad for, at jeg får mulighed for at forklare det i dag.

Jeg er fuldt ud opmærksom på, at der er rejst kritik af energispareindsatsen, mens jeg har været minister. Men jeg må samtidig påpege, at det jo ikke er første gang, at ordningen kritiseres. Det er langt fra et nyt fænomen, at der er problemer med energispareindsatsen. Der har fx være foretaget stikprøver siden 2010, hvor fejlniveauet generelt har været højt, hvilket bl.a. fremgik af mit svar på udvalgets spm. 219 – alm. del. Der har samtidig løbende været sager bragt op i medierne og i Folketingsudvalget om ordningen.

Fx havde De Frie Energiselskaber foretræde for det tidligere Klima-, Energi- og Bygningsudvalg tilbage i 2015. Her gennemgik de nogle af de problemer, de oplevede ved ordningen.

Det var altså, før jeg blev minister, hvor jeg alene var energiordfører og menigt medlem af udvalget. På den måde har jeg vidst, at der var problemer med ordningen fra den første dag, jeg satte mig i ministerstolen.

Det er vist tydeligt, for alle os der sidder her i dag, at energispareindsatsen er en meget stor og enormt kompliceret ordning. Og det er også klart, at der løbende har vist sig udfordringer med ordningen. Nogle udfordringer har krævet præciseringer af retningslinjer, og har kunnet håndteres hen ad vejen med aftaleparterne i ordningens tekniske arbejdsgruppe.

Men det er også løbende blevet klart, at andre udfordringer har været mere omfattende, og har skullet håndteres i forhandlingerne om den aftale, som jeg indgik med parterne i december 2016.

Den første energispareaftale blev som bekendt indgået i 2006, og siden dengang er der løbende sket justeringer. Det er således ikke et nyt fænomen, at man har forsøgt at forbedre på ordningen. I min gode forgænger Martin Lidegaards ministertid, tog man fx højde for de evalueringer, der havde været af ordningen, da man indgik 2012-aftalen.

2012-aftalen løb i perioden 2012-2015.

Da jeg blev minister, var det derfor oplagt, at hvis man skulle håndtere problemer ved energispareindsatsen, skulle det ske i forbindelse med den nye energispareaftale for perioden 2016 og frem. Men som vi alle ved, trak forhandlingerne af den nye energispareaftale ud.

Forligskredsen havde et ønske om at bevare et højt ambitionsniveau, mens aftaleparterne fra energiselskaberne havde et ønske om at få nedsat målet. De to ønsker var ikke umiddelbart forenelige, og der blev brugt meget arbejde og mange ressourcer på at forhandle en ny aftale, som både forligskreds og aftaleparter kunne se sig selv i.

Mit primære fokus var på at løse de store knaster om billiggørelse af indsatsen og en sænkelse af målet, som åbenlyst stod i vejen for en ny aftale. Det lykkedes som bekendt med PSO-aftalen fra november 2016.

Mens jeg fokuserede på at løse de store stridspunkter, foregik der samtidig et stort arbejde bag kulisserne med de øvrige dele af en ny aftale. Der blev løbende forhandlet om de konkrete detaljer i aftalen, og derfor kunne vi undervejs i forløbet samle erfaringer op. På den måde blev det muligt i aftalen at tage højde for de uhensigtsmæssigheder, der var blevet påpeget af bl.a. Teknisk Arbejdsgruppe og af eksterne aktører.

Så der *blev* altså arbejdet på at forbedre ordningen løbende, men det skete så at sige bag linjerne, samtidig med at jeg fokuserede på

at løse de store knaster, så det i det hele taget blev muligt at indgå en ny aftale.

Og det er faktisk min opfattelse, at fordi vi under forhandlingerne af aftalen både fokuserede på at rydde de store sten af vejen og på at opsamle alle de erfaringer, vi tidligere havde fået med ordningen - ja, så står vi i dag med en aftale med markant strammere dokumentationskrav og krav til selskabernes egenkontrol.

Men aftalen var bare ét punkt. Der skal mere til for at sikre, at energispareindsatsen kommer til at fungere bedst muligt under de nuværende rammer. Derfor har jeg siden energispareaftalen blev underskrevet for knap et halvt år siden taget en række initiativer til at stramme op på ordningen.

Først og fremmest har vi i regeringen afsat 30 mio. kr. årligt til at give tilsynet med energispareindsatsen et stort løft. Det betyder helt konkret, at der bliver op mod 20 flere ansatte til at føre tilsyn i Energistyrelsen og Energitilsynet, at der kan tages flere stikprøver, og at der er bedre opfølgning på problemsager. Jeg forventer selvfølgelig, at den store pose penge vil betyde, at vi får mindsket den del af fejl, vi tidligere har set.

Vi har også fået udarbejdet en ny energisparebekendtgørelse, som netop har været i høring.

Den er vigtig, fordi både Energistyrelsen og Energitilsynet med den nye bekendtgørelse i hånden har mulighed for at føre et større og langt mere omfattende tilsyn. Den sikrer kort sagt en bedre

myndighedskontrol, og dermed er bekendtgørelsen også et væsentligt skridt mod færre fejl og en mere velfungerende ordning.

Endelig vil jeg gerne fremhæve, at jeg sammen med aftaleparterne er blevet enig om et midlertidigt stop for hulmursisoleringer. Som udvalget også er orienteret om viste Energistyrelsens særkontrol, at der var væsentlige fejl i 37 ud af i alt 62 undersøgte sager af hulmursisolering. Det er selvfølgelig alt for meget, og derfor tog jeg initiativ til handling.

Energistyrelsens afgørelser i sagerne foreligger ikke endnu, og vi ved derfor ikke, hvad sanktionerne bliver. Men alene det faktum, at særkontrollen viste en høj fejlprocent, betyder efter min mening, at der skal gøres noget. Nu drøfter vi i fællesskab med aftaleparterne, hvordan vi generelt kan stramme op på området for sager om hulmursisolering.

Den dialog, vi har om sager, der vedrører hulmursisolering, skal også ses i et større billede. Energispareaftalen er en fælles aftale med selskaberne, som begge parter har en fælles interesse i, og som vi skal få til at fungere bedst muligt inden for de fælles rammer. Helt konkret havde jeg et møde med aftaleparterne d. 21. februar, og vi har et nyt møde i kalenderen d. 30. maj. Jeg har ønsket at have de møder for at signalere til aftaleparterne, at jeg forventer, at de lever op til deres del af aftalen, og for at sikre, at vi sammen har fokus på at udfylde aftalens rammer.

For at svare helt konkret på samrådsspørgsmålet har jeg altså taget en række skridt for at løse problemerne med energispareindsatsen

eller forhindre, at de voksede sig større. Som jeg netop har redegjort for, indebærer det både en ny energispareaftale med skærpede krav til selskaberne, et stor oprustning af bemanning og økonomi i tilsynet med ordningen, en ny bekendtgørelse med øgede myndighedsbeføjelser og helt konkret en *time out* på et fejlbehæftet område, nemlig hulmursisoleringer.

Men som jeg har sagt det før, så er der altså nogle indbyggede mekanismer i den nuværende aftaleform, som gør, at det er svært at få gjort op med alle fejl og uhensigtsmæssigheder.

Hvile-i-sig-selv princippet har i hele perioden frem til i dag været en afgørende forudsætning for, at selskaberne har villet påtage sig energispareopgaven frivilligt igennem en aftale. Aftalemodellen betyder, at selskaberne kan overvælte alle udgifter forbundet med ordningen på kunderne.

Det er en uhensigtsmæssighed, men uundgåelig konsekvens af aftaleformen, da selskaberne ikke har villet acceptere, at de kunne risikere et økonomisk tab ved projekter, der senere viser sig ikke at kunne levere de forventede energibesparelser, hvis de samtidig skal overholde ordningens hvile-i-sig-selv-princip.

Aftalemodellen betyder også, at vi ikke kan bruge myndighedernes sædvanlige værktøjskasse, når det handler om at fastsætte reglerne for ordningen, da der skal være enighed mellem parterne.

Afslutningsvist vil jeg derfor sige, at jeg er af den opfattelse, at jeg har taget de vigtigste skridt frem mod at forbedre energispareindsatsen under de nuværende rammer. Og der er ingen

tvivl om, at jeg løbende vil følge op på, hvordan det går med indsatsen og holde en tæt dialog med aftaleparterne.

Men ordningen kan bestemt forbedres endnu mere. Det kræver, at vi overvejer en helt anden indretning af energispareindsatsen, og det vil vi i regeringen komme med et udspil til, når vi til efteråret fremlægger et nyt udspil til energiaftale.

Tak for ordet.